

Παραπλησία δὲ τῇ Ἐφύδῳ, δείξειεν ἄντις καὶ τὴν λογικῶν ψυχῶν ἔσαν ἀθάνατον.

A. Ἦτοι γὰρ θνητὴ, ἢ ἀθάνατος.

Οὐκ ἔστι δὲ θνητὴ.

Ἄθάνατος ἄρα.

B. Εἰ γὰρ θνητὴ ἀδικος ἢ δίκη.

Οὐκ ἀδικος δὲ ἢ δίκη.

Οὐκ ἄρα θνητὴ.

Γ. Ἦ γὰρ δίκη, ἢ μὴ τὲς ἐξ ἀδικίας ὑπεραγεντίας μετέσσα, ἀδικος.

Ἦ δὲ δίκη τὲς ἐξ ἀδικίας ὑπεραγεντίας ἔ μετέσαι.

Εἴπερ ἄρα ἢ ψυχὴ θνητὴ, ἀδικος ἢ δίκη.

§. α. Οὐ πάρῳ δὲ ἴσως τῆς παρέσης ἂν εἴη προθέσεως, καὶ περὶ τῆς ἐκ τῆ ἀντιφάσκοντος μὲν, ὀρθῆς δ' ἔχ' ἡκιστα δειξέως, νύξιν τινὰ παραχρῆν. Ἦν οἱ μὲν ἀσυστατον οἶοντα, εἰ δὲ καὶ τοὶ παραδοξότεραν δοκῆσαν, ἐπ' ἐνίων ἄριστα σιωπάζου διατεινονταί (1). Γίνεται δ' αὐτῇ ἐπειδάντις ἐκ θατέρω τῶν τῆς ἀντιφάσεως μορίων, ὃ κατὰ δόξαν ἰδίαν ἀδιωάτως ἔχει. Θάτερον ὀρθῶς τε, καὶ ἐπ' ὀρθείας εἰσβάλλη. Οὕτως τῶν Νεωτέρων (2) τὸ κενὸν ὑπερορθωδῆσας, καὶ ἔ μόνον μηδαμῆ τῆς φύσεως εἶναι, ἀλλ' ἐδὲ διωάτως ἔχειν διδάξας, διὰ τῆ ἀντιφάσκοντος, ἐκ τῶν αὐτῶ Ἀρεσκόντων ἂν ἀποδείξειεν. Ἔσω γὰρ δὴ τὸ κενόν. Τὸ δὲ ἐκτασίς τις ὑποτίθεται τριχῆ διασατῆ ἔσα· τὸ δὲ τριχῆ διασατὸν σῶμα (ἢ αὐτῶ δοκεῖ). Εἰ δὲ σῶμα, πλήρες. Τὸ δὲ πλήρες ἔχ' κενόν. Ὡσε ἐκ τῆ εἶναι τὸ κενόν, ὀρθῆ (Φησὶ) τῇ δείξει σιωάζεται μὴ εἶναι τὸ κενόν.

Παραπλησίως ἄντις ἐκ τῆ μὴ ἐν τόπω εἶναι τὴν σφαίρειαν τὴν ἐξωτάτω, σιωάψει κατὰ Ἀριστοτέλες τὸ ἀντιφάσκον, ὅτι ἐν τόπω. ἢ γὰρ ἐξωτάτω, καὶ τῆς κατὰ τὸ πῆ διαφορᾶς μεταληφῆσα ἔσαι, καὶ ἐν τόπω ἔσαι.

Καὶ τὸ σφαιροειδῶς δὲ κურτῶσαι τὴν θαλάσσης, καὶ πικνῶτος ὑγρῆ ἐπιβάσειαν, ἐν τοῖς Κοσμογραφικοῖς, τοιαῦδε δείκνυται τῇ Ἐφύδῳ (3). Κεῖδω γὰρ μὴ ὡς ἐν ἀπέχει ἐπίσης τῆ κέντρων

(1) Διωτέχθῃ περὶ τῆτε ὁ Μαθηματικὸς Τακνέτιος πρὸς Δανιὴλ Λεπτόριον, δείξας ἐν τῷ Περιγραφήμ. τῷ μετὰ τὰ Ἀρχιμ. Θεωρ., ὡς κῆκτῆ

ψυδῆς πολλαῖς ἐστὶν ὀρθῶς τε καὶ ἐπ' ὀρθείας τ' ἀληθῆς συνάγεσαι.

(2) Ὁ Καρτέσιος.

(3) Ἀνδρέ. Τακνέτ. ὄδω ἀνωτ.

κέντρων τὰ ὕδατα. Εἰ δὲ τῆτο, τὰ μᾶλλον, καὶ ὑψηλότερα. Ταῦτα δὲ καὶ κατὰ τῶν πρηνωτέρων ἀγεται φύσει, καὶ ἀπε τῆ κέντρων, τὸ ἴσον ἔτω περιποιεῖται τῆς ἀποσάσεως. Ἄρ' ἐν τὰ ὕδατα πρὸς τὸ σφαιροειδῆς τὴν ἐπιφάνειαν ἀποκურτῆται. Πλεῖς ἄντις εὔροι παρὰ τοῖς Μαθηματικοῖς κατὰ τὴν τεθεῖσαν μέθοδον κατασκευαζόμενα (1).

ΚΕΦ. ΟΓΔΟΟΝ.

Περὶ Συλλογισμῶ Ἐπισημονικῶ, ἢ περὶ Ἀποδείξεως.

§. αά.

Ἦ δὲ Ἀποδείξεις διανοίας εἶδος ἔσαι τὸ κρᾶτισον, καὶ τιμιάτατον, Συλλογισμὸς ἐστὶν ἐξ ἀμέσων, καὶ διὰ ψιλῆς ἐποπείας τὸ σαθὲς ἔχουσῶν (§. υι. Φλα.) ἀποφάνσεων σιωσητικῶς, καὶ ἀνευδοκίαν τι γνωαδιῶσαι παρέχων τὸ σιωαγόμενον. Ἦ ἐξ ἀληθῶν, καὶ πρώτων, καὶ ἀμέσων, καὶ ἢ γνωρημωτέρων, καὶ προτέρων, καὶ αἰτίων τῆ συμπερασματος, τὸν κατ' Ἀπόδειξιν Συλλογισμὸν καὶ Ἀριστοτέλης (2) ἀπέδωκεν. Καὶ δὴ.

§. αβ. Α. Ἐξ ἀληθῶν, ἐπὶ γὰρ τὸ ἀληθῆς μία φέρουσα ἐστὶν, ἢ διὰ τῆ ὄντος τριβος. Τὸ γὰρ ἐκ ψυδῆς, ἀλλοθενποθεν ἀληθεῦον ἐνίστε (§. φιβ.). ἔ κατ' ἀπόδειξιν. Ἐξ ἀληθῶν δὲ ἢ ἀπόδειξις ἔχ' ἀπλῶς τὸ εἶναι, ἐξ ὧν ἄντις καὶ πιθανῶς συλλογίζετο, τὸ δ' ἄλλως εἶναι μὴ ἔχειν· τῆτέσιν ἐξ ἀναγκαιῶν (§. υ.) (3).

§. αγ. Β. Ἐκ πρώτων, καὶ ἀμέσων· τοιαῦται δὲ τῶν ἀποφάνσεων, ὡς ὑποθέσεις καλῶσιν (§. υθ. υί.). Ἐν αἷς νοηταῖς μὲν, ἀδιανηῆτοις δὲ ἔσαις (§. Φλα. Φλγ.) ὡς μὴ διάτινος

(1) Οὕτω παρ' Εὐκλεῖδ. δείκν. ἢ μονωθέντι παραρτήματι ὑπὸ Τακνέτιος τῆ Θ. τῶν Στοιχ. Καὶ ἢ δ. τῆ

ΙΑ. Καὶ ἢ λε. τῆ Ε. παρὰ Τακνέτ. (2) Ἐστέρ. Ἀναλ. Βιβλ. Α. Καὶ παρὰ Καρδάνω δὲ ἐν τῷ Β. τῶν

Ἀναλογ. Καὶ παρὰ τῷ Θεοδοσ. ἐν τῷ Α. τῶν Σφαιρικ. ἢ τοιαῦδε δείξις ἐν

κρήσει γίνεται, ὡς ἐν τῷ ἀνωτέρω μνη

(3) ἢ Ἐξ ἀναγκαιῶν ἄρα Συλλογισμὸς ἐστὶν ἢ Ἀπόδειξις. Ἀρισ. Ἐστέρ. Ἀναλ. Βιβλ. Α. Κεφ. δ'.